

Novice.

— Cesarjev god se praznuje danes slovesno s svetimi mašami, pri katerih se pošiljajo vroče želje k Vsemogočnemu, da bi nam ohranil predobrega vladarja še na mnogaja leta.

— **Osobna vest.** Namesto šolskega vodje g. Andreja Žumra, imenovanega okr. šolskim nadzornikom, se je vodstvo I mestne deške ljudske šole poverilo učitelju g. J. Maj-rju.

— **Novo deželno bolnico** bode dne 9. t. m. ob 10 uri dopoludne blagoslovil prevzvišeni g. knezoškof ljubljanski. Tej slavnosti bodo prisostvali deželni odborniki, zastopniki dež. vlade in bolnični zdravniki. Bolnike pičnejso seliti v novo bolnico že te dni.

— **Slovensko gledališče** otvorilo se je dne 1. oktobra z igrokazom „Pota življenja“. Jako podučen igrokaz igral se je prav izborno, nove igralne moči so potrdile nado, da bo letos slovenska drama prav dobra. Danes se v proslavo godu presvlt. cesarja poje v razsvetljenem gledališču opera „Trubadur“.

— **Umrli** je dne 30. sept. v Devinu na Goriškem odnotni učitelj g. Hrabroslav Volarič, odlični slovenski skladatelj. Zaslužnemu rodoljubu bodi časten spomin!

— **Vozni redi pri c. kr. drž. železnicah.** Vsi oni, ki imajo katere si koli želje glede premembe vožnega reda za prihodnjo poletje (1896), naj vložijo dotične predloge ali želje do konca oktobra t. l. naravnost pri c. kr. železniškem obratnem ravnateljstvu v Beljaku.

— **Nov stolp pri uršulinski cerkvi v Ljubljani.** Kakor znano so vsled potresa podrli stari nelepi stolp nunske cerkve. Napravili bodo sedaj novi stolp, ki bo jako ličen in v soglasji z impozantnim pročeljem cerkve.

— **Misteriozen slučaj.** V Koritnicah občine Knežak na Notranjskem pokopali so minoli mesec nekega 24letnega mladenčca, češ da je naravne smrti umrl. Ovadilo se je pa sodišču, da se je mladenič ustrelil. Vsled tega se je mrtvec izkopal, kar je potrdilo istinitost ovadbe. Sodišče bo stvar natančneje preiskalo.

— **Pod vlak je skočil** dne 30. septembra t. l. v Spodnji Šiški bivši trgovski pomočnik J. Derbič. Raztrgalo ga je strašno, vendar so ga mogli še prevideti s sv. zakramenti, na kar je po preteku pol ure umrl. Nesrečnež doma iz Spod. Šiške, je bil zadnji čas popolnoma zmedenega duha.

— **Velik požar** je v noči od 25. na 26. septembra uničil poslopje št. 2 na Emonski cesti v Ljubljani. Poslopje je last veletržca g. Fr. Jakopiča, v katerem sta imela svojo trgovino oziroma skladišče gg. trgovca Jebračin in Hammer-schmidt. Pričelo je goreti v skladišču. Ogenj se je zapazil še le, ko je plamen švigal iz strehe. Ljubljanski gasilci prišedši na lice požara, so istega po velikem trudu omejili. Kako je požar nastal, se ne ve prav. Škoda je precejšnja.

— **Naklada na pivo.** Deželni odbor je določil sporazumno s c. kr. deželno vlado v Ljubljani, da se v seji dne 5. svečana t. l. sklenjena samostojna deželna naklada na porabo piva in sicer v zaprtem mestu Ljubljani po 70 kr., po deželi pa po 1 gld. od vsakega hektolitra, ne glede na stopinjo alkoholovine prične pobirati dne 8. oktobra 1895. leta. To naklado bodo pobirali boletni uradi, ki tudi samostojno deželno naklado na porabo žganih opojnih tekočin pobirajo.

— **Centralna posojilnica slovenska** je imela meseca septembra, t. j. v prvem mesecu svojega poslovanja 1461 23 gld. dohodkov in 1131 21 gld. izdatkov, torej 2592 44 gld. prometa. — „Iz malega raste veliko“.

— **Društvo kranjskih, primorskih in dalmatinskih poštarjev in ekspeditorjev** ima svoj letošnji redni občni zbor dne 22. oktobra v Kamniku.

— **Pisarna trgovske in obrtniške zbornice** je odslej v II nadstropji Pongračeve hiše na Turjaškem trgu št. 4.

Pravica sprehajanja.

Nedavno je na Dunaji bil shod delavcev, na katerem se je govorilo o občni volilni pravici. Delavci so domu gredoč malo podemonstrovali, šli so namreč po mestu v velicah skupinah. Policija jih je razgnala. Delavski časopisi so stvar tako zasukali, da delavcem policija le zabranjuje porabo dunajskih cest, katero so sami naredili.

Na to nedeljo so dunajski delavci nameravali prirediti velik tabor, da bi protestovali proti temu, da se jim krati poraba cest. Policija je pa spoznala, da bi to bilo nevarno za red in je shod prepovedala, češ, ker so udeležniki zadnjega shoda motili red. Delavski časopisi so sedaj odločno ugovarjali, da bi bili udeležniki zadnjega shoda motili red. Shod se je vršil v najlepšem redu, a ko je pa shod minul, pa ni bilo več nobenih udeležnikov, temveč le zasebni ljudje, ki je šel vsakdo, kamor je hotel. Nekateri so šli na sprehod, pa ne le tisti, ki so bili na shodu, temveč tudi drugi in ta sprehod je policija zmatrала za demonstracijo.

Delavci so pa našli takoj drug način, da varujejo pravico do porabe dunajskih cest. Njih listi so naglašali, da je to potrebno, ker sicer si bodo kmalu bogatejši stanovni najlepše ceste zmatrali za izključno svojo last, in še delavec po njih hoditi ne bode smel. Treba je, da delavci varujejo pravico do cest s tem, da se jih poslužujejo, in sicer na najlepši cesti mej najlepšimi poslopji dunajskimi. Napovedan je bil na nedeljo velik sprehod delavcev po Ringu. Delavski listi so pa naglašali, da to ne bode nobena demonstracija za občno volilno pravico, temveč le navaden sprehod, tu ne bode zastopano nobeno društvo, temveč le posamičniki, ki bodo s sprehajanjem varovali pravico do porabe cest.

Policija je storila obširne naredbe, da ohrani red, ko bi se skušal motiti. Tudi vojaki so bili menda že pripravljeni v vojašnicah. Pokazalo se je pa, da je to bilo povsem odveč. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Videlo se je, da ima delavska stranka svoje ljudi dobro organizovane. Priporočala je jim, naj bodo mirni in bili so, in se je v tem ta sprehod ločil od shodov dunajskih liberalcev in protisemitov, kjer nikdar ne gre brez zabavljanja in pretepanja. Ta sprehod, dasi nedolžna stvar, je vendar pokazal, da so avstrijski delavci že toliko zavedni, da se jim mora dati volilna pravica. Posebno so socialistični časopisi pozivljali delavce, da naj bodo mirni, ko bi jih tudi kdo izzival, kajti ni izključeno, da bi od kake strani se izzivalci najeli, da bi le potem moglo se govoriti o delavskih izgredivih.

Ob devetih v nedeljo se je zbralo na Ringu mnogo delavcev, ki so se sprehajali. Nekateri sami, drugi s svojimi ženami in otroki. Najmanj kacic 12.000 delavcev se je sprehajalo praznično oblečenih.

Policija je bila povsod nastavljena, a vendar ni nič